

Utvecklingsledare på verksamheten för folkhälsa

Linda Sahlström

Linda.sahlstrom@regionvastmanland.se

Vårt uppdrag

- Vi är Västmanlands resurs i arbetet att skapa likvärdiga livsvillkor och därigenom en god och jämlik hälsa i befolkningen och ett välmående Västmanland.
 - Vi har ett länsövergripande uppdrag att arbeta strategiskt och analytiskt utifrån ett långsiktigt, brett och kunskapsbaserat arbetssätt. Ett arbete som har sin utgångspunkt i våra befolkningsundersökningar.
 - Vi arbetar inom regionens egna verksamheter och ut mot främst länets kommuner med de livs- och välfärdsområden där ojämlikhet i villkor och möjligheter är särskilt avgörande för uppkomsten av ojämlikhet i hälsa.
 - Vi har ett uppdrag inom den egna organisationen som handlar om att förverkliga den del av visionen som säger att "vi sätter hälsan främst".
 - Vi har, utifrån den regionala utvecklingsstrategins målområde Välmående Västmanland, uppdraget att samordna och skapa en färdriktning utifrån ett folkhälsoperspektiv för länet.

Policyarbete

Vi arbetar med policyarbete, policyutveckling och att integrera hälsans bestämningsfaktorer i relevanta lokala och regionala utvecklingsfrågor och planerings- och beslutsprocesser.

Kunskapsarbete

Vi sammanställer och utvecklar kunskap såväl som identifierar effektiva insatser.

Vi arbetar med

Samverkansarbete

Vi stödjer och samverkar med andra för att skapa kraft och effekt i uppdrag och bidra till läns gemensamma utvecklingsprocesser.

Analysarbete

Vi följer och analyserar hur befolkningens livsvillkor och hälsa ser ut, fördelas mellan grupper och utvecklas över tid (HSL kap. 2, 2§).

Folkhälsa – organisering av uppdrag och tjänster

Verksamhetschef: Marie Markström

	Både internt/externt:		Främst externt:			Både internt/externt:		
Livsområden: Kompetensområden:	Tidiga livets villkor	Kunskaper, kompetenser och utbildning	Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Inkomster och försörjningsmöjligheter	Boende och närmiljö	Levnadsvanor	Kontroll, inflytande och delaktighet	Jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård
Strategisk stöd, styrning och integrering	Sofia Jennie							
Sammanställer och utvecklar kunskap	Lydia	Madelen	Heidi	Clara	Erika	Susanne		Jennie
Samlar, samordnar och driver läns-gemensamma utvecklingsprocesser	Samordnare: Julia	Projektledare: Magdalena						
Följer, beräknar och analyserar utvecklingen	Analytiker – statistiker: Malin Analytiker – folkhälsa: Jim Analytiker – hälsoekonomi: Clara							

Psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Psykisk hälsa

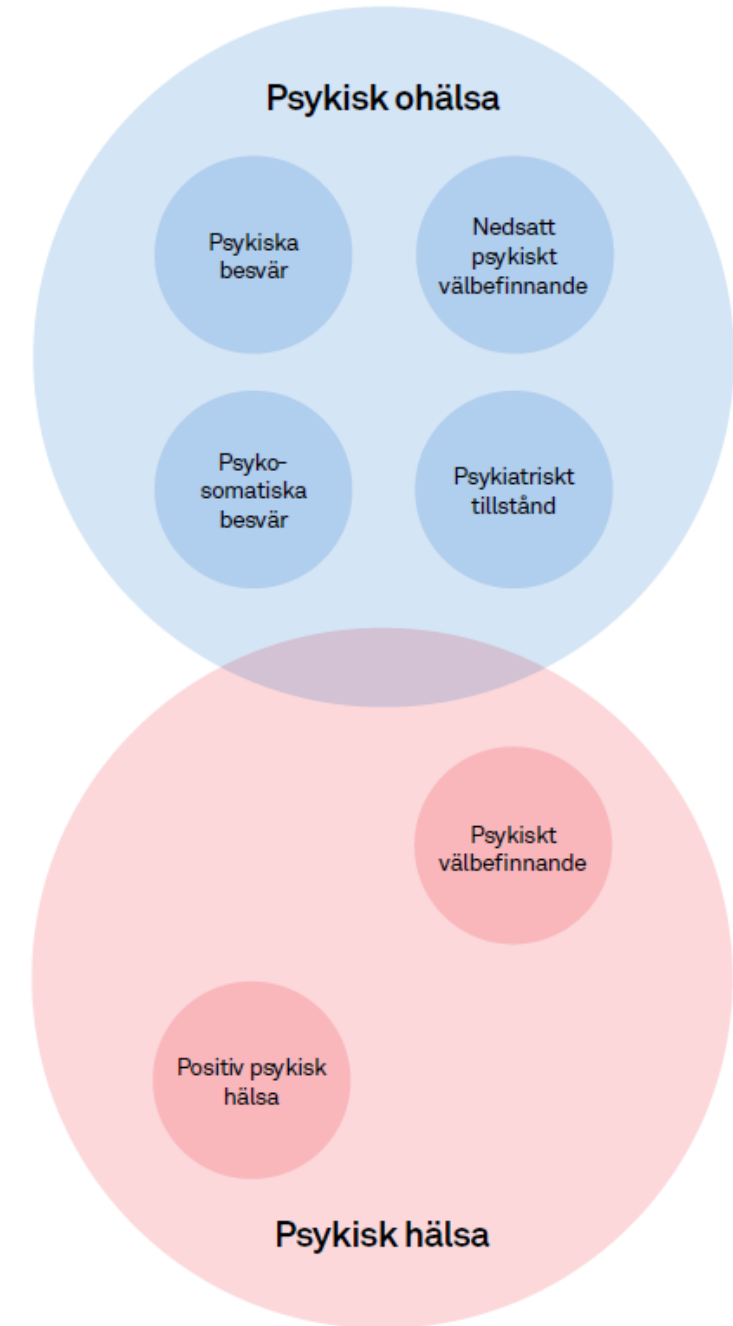
- Upplever tillvaron som meningsfull.
- Kan vara delaktiga i samhället.
- Har tillgång till egna resurser.
- Förmår att hantera vardagens motgångar.

Psykisk ohälsa

- Hindras att fungera och utvecklas.
- Upplever lidande och mår dåligt.
- Symtom som är varaktiga.

Relationen mellan psykisk ohälsa och psykisk hälsa

- Begreppen psykisk hälsa och psykisk ohälsa överlappar varandra.
- En person som upplever psykiska besvär, psykosomatiska besvär, nedsatt psykisk ohälsa eller psykiatriskt tillstånd kan samtidigt uppleva en god psykisk hälsa.

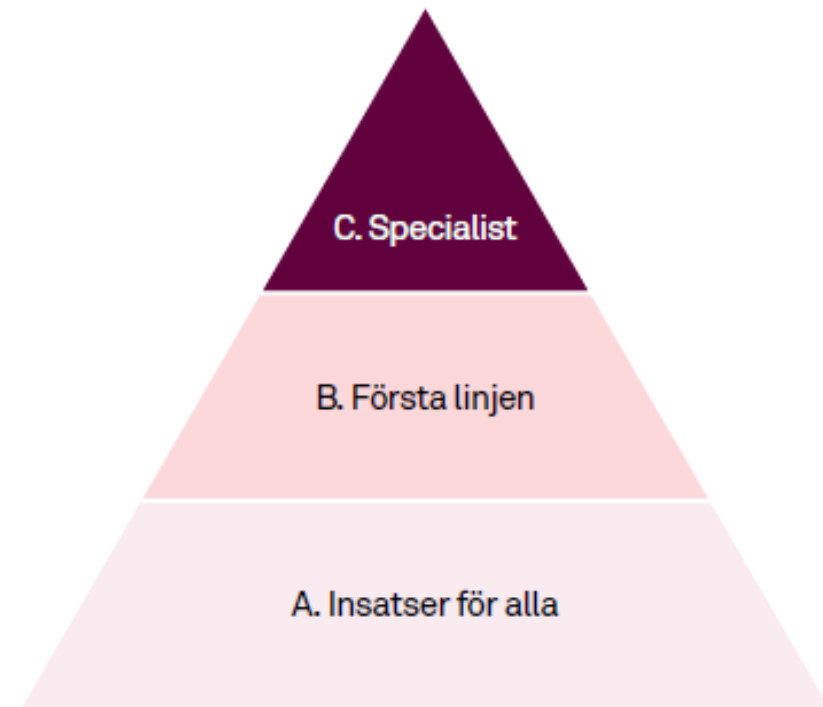

Psykisk ohälsa

- Världshälsoorganisationen beräknar att redan år 2030 kommer den psykiska ohälsan stå för den största sjukdomsörden i världen och i Sverige.
- När det gäller psykiska besvär i form av ängslan, oro, ångest och sömnsvårigheter har det i Sverige skett en ökning de senaste årtiondena bland så väl barn och unga samt vuxna och äldre.
- Depression är den vanligaste psykiatriska tillståndet/diagnosen i Sverige.
- Depression hos män visar sig ofta i andra symtom än hos kvinnor. Till exempel aggressivitet, utåtagerande beteende och missbruk.
- Den yttersta konsekvensen av psykisk ohälsa är suicid.

Insatser för psykisk hälsa och suicidprevention

- Universella hälsofrämjande insatser (basen på pyramiden) är kostnadseffektivt
- Ju tidigare insatser sätts in, desto större sannolikhet att problem inte uppstår eller blir så stora som de annars hade kunnat bli.
- Billigare att främja en positiv utveckling än att hantera redan uppkommna problem.

Psykisk hälsa och suicidprevention i Region Västmanland

- Tre personer som jobbar med att övergripande strukturera och driva arbetet framåt
- Utgör ett stöd i länet
- Politiskt prioriterat att främja psykisk hälsa och att förebygga psykisk ohälsa men även att ta fram en länsövergripande handlingsplan för suicidprevention

- Regional utvecklingsstrategi
- Hälsoriktningen

- Fokus – psykisk ohälsa och suicidprevention
- Kompetensutveckling personal (psykebas etc.)
- Handlingsplan suicidprevention, riktlinjer och interna dokument
- Regionala stimulansmedel

- Hälsoriktningen
- Handlingsplan för patientsäkerhet
- Handlingsplan för suicidprevention

- Regionplan och budget
- Regional utvecklingsstrategi
- Överenskommelse psykisk hälsa

Befolknings/samhälle
Representant från enheten för folkhälsa

Kommunalt perspektiv
Representant från enheten för välfärd

Sammanhang där samtliga 3 bör delta

Vårdperspektivet
Representant från hälso- och sjukvårdsförvaltningen

- Fokus – psykisk hälsa och tidiga insatser för suicidprevention
- Policy
 - Integrera psykisk hälsa i befintliga strukturer och ordinarie uppdrag
- Kunskapsutveckling
 - Ta fram kunskapsunderlag
 - Kompetensutveckla
 - Metodutveckling
- Samordna
- Analysera
 - Följa utvecklingen

- Fokus – psykisk hälsa, psykisk ohälsa och suicidprevention
- Samverkan
 - IFO-nätverket
 - Andra kommunala sektorer
- Missbruk
- Funktionsrättsfrågor
- Länsgemensamma stimulansmedel

- Regional utvecklingsstrategi

Psykisk hälsa och suicidprevention i Region Västmanland

På gång just nu:

- Uppstart av en arbetsgrupp med representanter från kommunerna och brukarorg.
- Läns gemensam handlingsplan för suicidprevention
- Utvecklingsarbete för att minska stigmatisering av psykisk ohälsa och suicid
- Stötta verksamheter för att ta fram handlingsplaner och rutiner
- Interna processer så som handlingsplan, kompetensutveckling och efterlevandestöd

Minska stigmatisering av psykisk ohälsa och suicid 2022-2024

- Utvecklingsarbete tillsammans med Folkhälsomyndigheten
- Fokus på kunskapshöjande insatser
- Kartläggning av behov i varje kommun
- Skapa en samverkansstruktur ex. arbetsgrupp/nätverk
- Spridningsevent som kickoff i höst
- Kontinuerligt genomföra insatser som kommunerna har behov av

Målgrupp

Detta utvecklingsarbete riktar sig till tre olika målgrupper.

- Personer som arbetar med/möter barn och unga
- Personer som arbetar med/möter äldre
- Befolkningen i länet (samhällsinriktade insatser)

Insatser- fokus på kunskapshöjande insatser

De kunskapshöjande insatserna kommer svara upp till de behov som identifieras under det första året genom kartläggningen men fokus för innehållet kommer att ligga på:

- Kunskap om psykisk hälsa/ohälsa och suicid, förekomst och vad det innebär.
- Kunskap om vad man kan göra/hur man kan agera för att hjälpa någon/våga fråga (bemötande och stöd).
- Kunskap om inifrånperspektivet/egna erfarenheter
- Säkerställa rutiner för bemötande av patienter med psykisk ohälsa och/eller suicidrisk inom hälso- och sjukvården

Uppföljning och utvärdering

Utvärdering

- Enkätformulär efter genomförd insats där deltagarna får svara på huruvida de upplevde insatsen och om de upplever en ökad trygghet i bemötande av personer med psykisk ohälsa
- Sammanställning i utvärderingsfasen
- De befolkningsinriktade insatserna kommer att utvärderas genom att se över hur många insatser vi genomfört, hur många som vi når med insatserna samt i möjligaste mån vilka målgrupper vi nått
- Vi har valt dessa utvärderingsmetoder utifrån att vi ser att det är vad som kan vara till mest nytta för vårt arbete
- Utvärderingen kan komma att justeras något i stora drag utifrån utformningen av insatserna ex. enkäternas utformning

Tidsplan

Aktivitet	När (månad/år)
Planera	Jan- jun 2022 Kartlägga och planera Aug-dec 2022 Spridningsevent/workshops
Genomföra	Jan-dec 2023 samt jan-aug 2024
Följa upp	Löpande 2022-2024
Utvärdera	Aug- okt 2024
Sprida	Löpande samt i aug- dec 2024

Budget

Intäkter	2022	2023	2024
Summa från Folkhälsomyndigheten	1 000 000	1 120 000	1 120 000
Regionens delfinansiering av hela utvecklingsarbetet ska vara minst 30 procent. Ange summa och procent.	830 000 45%	830 000 43%	830 000 43%

Återkoppling/input

- Jag tar gärna emot förslag på kontaktpersoner i er kommun
- Förslag på insatser som bör genomföras (målgrupper, innehåll, typ av kunskapshöjande insatser (metoder))
- Övriga medskick

Tack för mig!

Linda Sahlström
Utvecklingsledare, psykisk hälsa och suicidprevention

Linda.sahlstrom@regionvastmanland.se

021- 48 18 331

